

Belģijas latviešu ziņas

www.latviesi.be

Latviešu biedrības Beļģijā laikraksts

nr.42
decembris 2024

Foto: Ieva Brinkmane

Mēs uzkāpām kalniņā
Pašā kalna galiņā
Mēs redzējam visas tautas
Visus tautu tīrumiņus

Mēs uzkāpām kalniņā
Pašā kalna galiņā
Ieraudzījām miežu lauku
Kā ūdeni ligojam

Mēs uzkāpām kalniņā
Meža balsis klausīties
Oši, kļavas gaviļēja
Vītoliņi čivināja

Mēs uzkāpām kalniņā
Pašā kalna galiņā
Mēs redzējam visas tautas
Kā ūdeni ligojam

Redaktores sleja

Jau vairāk nekā 65 gadus latvieši aktīvi darbojas Beļģijā. Pirmie tautieši šeit atbrauca 1. pasaules kara laikā bēgļu gaitās. Viņu vēlme pēc latviešu kultūras un valodas bija tik liela, ka viņi apvienojās organizācijās, biedrībās un sāka aktīvi darboties. Un tā nu jau 65 gadus Beļģijas latviešu biedrība mūs vieno latvietībā. Šajā avīzes numurā par biedrību raksta tās vadītājs Agnis Sauka, bet Laine Škoba stāsta par biedrības 65. gadu jubilejas pasākumu.

Uzzināsim arī, ko nozīmē organizēt pasākumus – cik tas maksā un kas biedrības valdē to dara? Par to mums stāstīs Helēna un Sanīta.

Arī citviet pasaulē latvieši ir ļoti aktīvi. Diasporas amatiereteātru festivāls “Laipa” šogad svinēja savu 10 gadskārtu. Jubilejas festivālā Bredfordā ar jaunu izrādi piedalījās mūsu sirsnīgais Briseles latviešu teātris. Bet Kanādā ir pat savi Dziesmu un deju svētki, uz kuriem devās arī Briseles latviešu kora pārstāvji un Eiropas deju kopa “Ausma”. Kā viņiem tur gāja un kā šie svētki atšķiras no “lielajiem” Dziesmu un deju svētkiem Latvijā?

Tikmēr Briseles mazie dejotāji aktīvi gatavojas skolēnu Dziesmu un deju svētkiem Latvijā. Lasīsim, kā viņi tikuši pie jauniem tērpiem. Viņu aktīvās un izdarīgās mammas spēj paveikt pat neiespējamo. Radoši ir ne tikai dejotāji un viņu vecāki, bet arī mūsu rokdarbu pulciņš, kas kādā rudens pēcpusdienā sanāca kopā, lai darinātu tradicionālos latviešu puzurus. Ja arī vēlies darināt savu, seko Daces Ulmanes pamācībai.

Nu jau par tradīciju kļuvusi ikgadējā “Izskrien Latviju” akcija. Uz to aicina Briseles dabas skola – pievienoties kopīgā Latvijas kontūras skrējienā, kura noslēgumā cienā gardu kūku vai kur ikviens var iet vai skriet pa kontūras maršrutu savā ritmā un sev atbilstošā dienā. Avīzē lasīsi par to, kā to izdarīt un kā šī tradīcija veidojusies.

Portretu jeb interviju sērijā šoreiz uzzināsi par Svena Lingas divām šķautnēm – klasisko un rokmūzikas ceļu. Viņš pašlaik studē Lēvenē un piedalās Briseles latviešu kora muzikālajā darbībā.

Avīzē uzzināsi arī par vēsturisku notikumu Briselē – Eiropas skolā Uklē tika avērtā latviešu plūsmā pamatskolas un vidusskolas posmos. Tur tikāmies uz krāšņu atklāšanas pasākumu. Šoreiz šis avīzes tapšanā roku pielikuši arī Eiropas skolas un Sestdienas latviešu skoliņas bērni. Briselē jau ir bijusi iespēja redzēt filmu “Straume” un tāpēc bērni uzdeva pāris jautājumus filmas radošajai komandai, kā arī piedāvāja savu versiju par filmas turpinājumu! Ar nepacietību gaidām, kad “Straumi” sāks rādīt kinoteātros visā Beļģijā!

Lai Jums jauks svētku gaidīšanas laiks pēc vietējām vai latviešu tradīcijām! Priecīgus svētkus un izdevušos 2025. gadu!

Jeva Brinkmane

A.Sauka dievkalpojumā par godu valsts proklamēšanas 100 gadu jubilejai

Valsts neatkarības atjaunošanas atceres pasākums 2018.gada 4.maijā.

Biedrības valde 2018.gadā. No kreisās: Biedrības vadītāja Laura Gailite, Agnis Sauka, Olga Savenko, Ilze Vesere, Andris Rigerts, Liāna Ametere, Ilze Zilgalve, Aiga Skrstiņa.

Biedrības vadītāja

uzruna

Šis ir Latviešu biedrības Beļģijā 65. gadu jubilejas gads. Ja tā padomā, vienai nevalstiskai organizācijai šis ir ļoti cienijams vecums. Īpaši ņemot vērā latviešu dabisko atturību no iesaistišanās sabiedriskajā darbā. Jubilejas atceres pasākums 19. oktobrī bija piemērots brīdis, lai uz mirkli apstātos no vāveres skrējiena un apcerētu, ko dalība šajā organizācijā nozīmē man personīgi, un par sabiedrisko darbu kopumā. Esmu biedrībā kopš 2009. gada, un kopš 2019. gada – tās vadītājs. Arī es sāku ļoti pieticīgi: tā laika biedrības vadītājam Aldim Austeram lūdzu man ļaut pārņemt biedrības avīzi. Varbūt tā bija neapzināta vēlme izmēģināt žurnālista profesiju, kuras izvēli pusnapietni apsvēru jaunībā. Katrā ziņā man bija idejas avīzes vizuālai un saturiskai uzlabošanai, tāpēc ar entuziasmu uzņēmos redaktora pienākumus, kurus pildīju

astoņus gadus. Uz Alda aicinājumu pievienoties arī biedrības valdei pirmā atbilde bija no sērijas “Ai, ko nu es, ko tur daudz, kas es par funkcionāru, man tam nav laika.” Tomēr, tā kā avīzes redaktora pienākumi lielā mērā tāpat rotēja ap biedrību, vienā brīdī padevos un piekritu aicinājumam.

Esmu aktīvs biedrības biedrs jau 15 gadus un ar prieku konstatēju, ka man tas nav apnicis. Galvenokārt tāpēc, ka biedrības kodolā – valdē – vienmēr kaut kā sagadās, ka sanāk kopā no vienas puses dažādi, bet tajā pašā laikā līdzīgi domājoši cilvēki, un mēs esam atraduši tādu darbības modeli, kas ļauj katram darboties savu vēlmju un iespēju robežās. Atceros, manas darbošanās sākumā valdei biežāk izteica aizrādījumus par epizodēm, kuras biedrības rīkotos pasākumos varēja darīt

savādāk vai labāk. Vienmēr priecājos par konstruktīvu kritiku, galu galā tikai tā var redzēt kopējo bildi, lai veiktu uzlabojumus turpmāk. Vai nu pa šiem gadiem biedri mazāk pievērs uzmanību detaļām vai mēs esam kļuvuši profesionālāki, bet kaut kā kritiku saņemam stipri retāk. Iespējams, tas ir tāpēc, ka daudzi latvieši Beļģijā paši ir aktīvi sabiedriskajā darbā un novērtē to, ko mēs darām biedrībā. Kā augstu savas darbības novērtējumu valde redz arī savu pārvēlēšanu uz nākamajiem 3 gadiem.

Iesaistišanās sabiedriskajās organizācijās tieši tas arī ir - aicinājums, nevis pienākums. Atbildīgs sabiedrības loceklis jau dara daudz, ja ar savu rīcību nekompromitē sabiedrības harmonisku funkcionēšanu: ievēro likumus, maksā nodokļus, veido cieņpilnas attiecības ar citiem cilvēkiem, saudzē dabu. Sabiedriskais darbs, konditoru valodā runājot, man ir tā glazūras kārtiņa, kas kūku dara pabeigtu; tās ir papildu aktivitātes, bez kurām var arī iztikt, bet kuras sniedz papildījumu dzīvē. Katram ir sava motivācija, un katra motivācija ir apsveicama. Ja savas līdzdalības rezultātā, piemēram, kā skolas vecāku pārstāvis vai deju kopas kasieris esi guvis gandarījumu sev un sniedzis to citiem, tad vari būt drošs, ka esi pielicis savu pirkstu, lai pasauli darītu labāku.

Veiksmes visiem darbos! Vēlu neizsīkstošu motivāciju un gandarījumu par paveikto!

Agnis Sauka
Biedrības vadītājs

Latviešu biedrības Beļģijā jubileja

Piecas tortītes un sešdesmit piecas (vai vairāk) svecītes

2024. gada 19. oktobrī Latvijas Pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā telpās notika Latviešu biedrības Beļģijā (LBB) 65 gadu jubilejas svinības un kopsapulce. Pēc īsa pārskata par biedrības valdes paveikto un finansēm biedrību sveica Latvijas vēstniece Beļģijā Aiga Liepiņa. Sirsnīgā Briseles latviešu teātra dāvana kalpoja par dzīparu, kas sasēja kopā dažādu paaudžu LBB aktīvistus un mūsu šābrīža pašdarbniekus un talantus. Helēnas Veitas ceptās piecas svētku tortes neatstāja vienaldzīgu nevienu; pat tie, kuri tās nevarēja baudīt alerģiju dēļ, priecājās par rotājumiem.

Mēs zinām, ko LBB darijusi 2024. gadā

Gadadienas atceres pasākums sākās ar biedrības pilnsapulci, kurā LBB vadītājs īsi pastāstīja par biedrības darbību iepriekšējā gadā, iecerēm un izaicinājumiem nākamajā gadā un biedrības finanšu stāvokli. Līdzās biedru naudu iemaksām, kas ir lielākā biedrības ieņēmumu daļa, dažas kultūras aktivitātes saņēma arī Ārlietu ministrijas finansējumu no diasporas atbalsta fonda. Tāpat nenovērtējams atspazds ir iespēja pašdarbības kolektīviem izmantot Pastāvīgās pārstāvniecības telpas. LBB finanses kopumā ir nelielas, bet parādu un kredītu nav. Biedrības vadītājs uzsvēra, ka biedrības valdes darbošanās prieku īpaši stimulē vietējās kopienas un valsts diplomātiskā dienesta pastāvīgais atbalsts. Kopsapulce apstiprināja valdes mandātu uz tās nākamo

trīs gadu termiņu. Valdē šobrīd darbojas Agnis Sauka, Helēna Veita, Sanita Karāle, Laine Škoba, Laura Drāzniece, Alma Ulmane un Zigo Rutkovskis. LBB valde darbu turpinās, bet ļoti cer uz papildspēku iesaistīšanos. Īpaši gaidīts ir kāds enerģisks interesents, kas vēlētos palīdzēt Jāņu tradīciju daļas organizēšanā.

Vēsture un dzīve, viss sākas un beidzas ar kori

Latvijas vēstniece Aiga Liepiņa apsveica LBB nozīmīgajā jubilejā, pieminot, ka latviskās sabiedrības kultūras dzīve Beļģijā ir ļoti aktīva, kādēļ viņa uzskatījusi, ka arī viņai pašai ir jāklūst par LBB biedru. Klātesošos aizrāva Mišelīnas Kolīnas-Lasdīnas (*Micheline Collin-Lasdin*) stāstījums par biedrības pirmsākumiem, latviešiem organizējoties bēgļu gaitās Beļģijā.

Kundze uzsvēra, ka, lai arī viņa nav bijusi “komiteju dāma”, tomēr allaž ir aktīvi piedalījusies biedrības dzīvē, apmeklējot pasākumus un valsts svētkus, kas viņai irīpaši nozīmīgi. Viņa atcerējās, ka latviešu Beļģijā tolaik bijis daudz, viņi aktīvi piedrojušies, viesojušies un draudzējušies jau pirms biedrības oficiālās dibināšanas. Vēlāk biedrības nozīme samazinājusies, daudziem dodoties tālāk pasaulē un latviešiem Beļģijā zaudējot cerību par Latvijas neatkarības atgūšanu pēc tam, kad PSRS 1956. gadā apspieda revolūciju Ungārijā. Klausītājus neizsakāmi aizkustināja kundzes emocijas, viņai stāstot, kā latviešu sabiedrība Beļģijā uztvērusi Latvijas neatkarības atgūšanu.

Aldis Austers, LBB priekšsēdētājs no 2004. līdz 2012. gadam, videouzrunā atcerējās, ka laikā, kad viņš 1998. gadā sāka darbu kā diplomāts Beļģijā, viņš par LBB īpaši neinteresējās. Pēc Latvijas iestāšanās ES 2004. gadā Beļģijā parādījās daudz latviešu ar vēlmi neizkust starp citiem. Ineta Strautiņa esot ierosinājusi dibināt kori, par kura diriģenti kļuva Gita Pāvila. LBB organizētajā valsts svētku koncertā Austers kungs esot iepazinies ar Jāni Jermani, kurš bijis biedrības vadītājs no 1962. gada. Mirjama Paklons klātesošajiem atgādināja, ka *Augustijn* alus ir Jāņa Jermaņa lolojums. Mirjama arī

minēja, ka 2004. gadā biedrība esot bijusi nedaudz pagurusi, un šajā brīdī esot bijis jāizšķiras, vai LBB darbu turpināt. Izšķiroša nozīme esot bijusi Egilam Gulbim, kurš aicinājis darbu turpināt, ievēlot jaunu valdi un no jauna aktivizējot tās darbību. Valdē šajā periodā ilgus gadus darbojusies arī Ilga Sebok.

Ilze Spīgule-Buijtenweg, LBB vadītāja no 2012. līdz 2016. gadam, apsveica LBB nozīmīgajā jubilejā un novēlēja turpināt aktīvu radošo darbību, izmantojot priekšrocības, kas saistītas ar Beļģijas diasporas neparasto raksturu. Viņa dalījās atmiņās par notikumiem un cilvēkiem, ko viņa pieredzējusi, darbojoties LBB, un ar īpašu prieku atcerējās suitu sievu viesošanas, kurā viņas stāstīja par kāzu tradīcijām.

Laura Gailīte, LBB vadītāja no 2017. līdz 2019. gadam, apsveica LBB un tās biedrus un līdzjutējus jubilejā, un pastāstīja savu pieredzi, darbojoties biedrībā. Viņai motivāciju aizrautīgi darboties biedrībā radījuši veiksmīgi organizēti un apmeklēti pasākumi, kā arī iespēja darboties kopā ar citiem aktīviem cilvēkiem. Viņa darbu LBB valdē atcerējās kā skaistu, piepildītu un brīnišķīgu laiku, kas bijis pamats tuvām draudzībām un dzīves piedzīvojumiem. Viņa arī priecājās, ka turpinās 4. maija piknika tradīcija un ka ļoti populāra ir *Facebook*

kopiena “Latvieši Beļģijā”.

Pateicības, apsveikumi un mūsu spožie talanti

Kā vienmēr, milzu paldies visiem, kuri atnāca, apsveica, atcerējās un piedalījās! Paldies Pārštāvniecībai par telpām un nemainīgu atbalstu, kas ļauj LBB un pašdarbniekiem dzīvot sabiedriski aktīvu un latviski piepildītu dzīvi. Paldies Ilzei Zilgalvei par darbu LBB valdē pirms pārceļšanās uz Luksemburgu! Paldies Sirsnīgajam teātrim par dāvanu, kas ļāva ceļot laikā un atgriezties LBB pirmsākumos, un īpaši Andrai par viņas dāvanu – svinību scenāriju! Paldies Briseles mazajiem dejotājiem par nerimstošu enerģiju dejojot un par neizsmeļamo pacietību, klausoties pārējos! Paldies Valtam Kūlim, jaunajam talantīgajam ģitāristam, kurš mūs visus pārsteidza un sajūsmināja! Paldies korim par aizkustinošo apsveikumu un to, ka tas nemainīgi ir Beļģijas latviešu sabiedrības stūrakmens. Paldies Danielam Goldšmitam, kas ļāva visiem optimāli skanēt (gan klātienē, gan video formātā)! Paldies LBB biedriem un līdzjutējiem, pateicoties kuriem LBB ir sasniegusi savu cienājamo vecumu un kuri ļauj cerīgi skatīties nākotnē, domājot, ka LBB vēl kādu laiku būs iemiesls pastāvēt un pārvērsties! 😊

Kā tiek "radīti" svētki?

stāsta LBB valde

Svētku neredzamā puse -

Pirms un pēc lielākajiem LBB rīkotajiem pasākumiem LBB valde saņem daudz uzmundrinošu pateicības vārdus, bet reizēm tiek izteikti arī neizpratnes (un sašutuma) pilni komentāri. Īpaši daudz viedokļu pasākumu apmeklētājiem mēdz būt par biļešu cenām, izvēlētajiem māksliniekiem un pasākumu norises vietām. Saulainā septembra pēcpusdienā parunājām ar valdes lielisko organizatorisko tandēmu Sanitu Karāli un Helēnu Veitu, lai uzzinātu par pasākumu rīkošanas aizkulīšiem. Parasti lielāko daļu atbildības par pasākumu uzņemas 2-3 cilvēku komanda, bet pārējie pēc kopīgas lēmumu pieņemšanas veic mazākus, konkrētus darbus.

Lielākie ikgadējie pasākumi

Ikgadu LBB rīko vismaz trīs lielus pasākumus - Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienas pikniku 4.maijā, Jāņu ieligošanu Beļģijā un Valsts svētku svinības novembrī. 2024. gadā šiem pasākumiem papildus tika organizēta arī Eiropas Latviešu apvienības (ELA) biedru kopsapulce un LBB 65. gadu jubilejas svinības. Notiek arī mazāki pasākumi.

Plānošana, izvēle un neiespējami kompromisi

Katru svētku plānošana sākas aptuveni gadu iepriekš. Vispirms valde apspriež iespējas uzaicināt māksliniekus. Tad tiek pētīts kalendārs – datumus izvēl, ņemot vērā skolu brīvlaikus, tipiskākos atvaļinājumu periodus, samitu norises datumus un citus pasākumus, turklāt tā, lai svētki Beļģijā notiktu iespējami tuvu ierastajiem datumiem (4.maijs, 23. jūnijs, 18. novembris), bet būtu piemēroti Beļģijā mītošo latviešu dzīvesveidam, cenšoties atrast piemērotu un vēlamu nedēļas nogali. Iecerētie un vēlamie datumi tiek saskaņoti ar iecerētajiem un vēlamajiem māksliniekiem.

Sanita: "Pasākuma norises vieta tiek rezervēta gadu iepriekš. Jāatceras, līdzīgi kā Latvijā, beļģu kultūras centros priekšroka tiek dota vietējās pašvaldības rīkotajiem pasākumiem - tāpēc reizēm nākas koncertus rīkot svētdienās vai piektdienās." Helēna: "Turklāt, pat ja esam "aizrunājuši" telpas nākamajam gadam, pieredze rāda, ka tās gandrīz pēdējā brīdī var arī atteikt, ja kāda no vietējam organizācijām grib ko sarīkot."

Meklējot telpas, pasākuma norises vietu būtiska nozīme ir gan telpas/vietas izmaksām, gan arī to ietilpībai. Kā stāsta Helēna: "Beļģijā ir ļoti daudz zāļu ar ietilpību līdz 150 cilvēkiem – tās LBB pasākumiem ir par mazu. Tad ir otra kategorija, līdz 500 un vairāk apmeklētājiem, bet tās, savukārt, izmaksu ziņā, ir daudz par dārgu LBB budžetam. Līdz šim mums ir izdevies izdarīt teju neiespējamo - sameklēt pietiekami ietilpīgas vietas, nesamaksājot "miljonus", bet, piemēram,

šogad, Valsts svētku koncertam paredzētajā zālē ir ierobežots vietu skaits, tāpēc ieejas kartes varēja iegādāties tikai iepriekš pārdošanā".

Kad atrastas un noīrētas telpas, var uzrunāt māksliniekus. Sanita skaidro: "Par laimi LBB valdē darbojas septiņi pietiekami atšķirīgi cilvēki ar dažādu draugu un paziņu loku - līdz ar to gribētos cerēt, ka, uzklaudot konstruktīvu kritiku un ierosinājumus, mums izdodas rast zelta vidusceļu LBB rīkotajos pasākumos. Ļoti liela nozīme ir arī mākslinieku kalendāram Latvijā - var gadīties, ka aicinātie mūziķi jau ir aizņemti Valsts svētku koncertos Latvijā. Tāpēc mums reizēm diezgan radoši jāmeklē piemēroti datumi svētkiem Beļģijā." Helēna papildina: "Viesmāksliniekus no Latvijas izvēlamies tādēļ, ka tas ir arī veids kā nezaudēt saikni ar Latviju, iepazīstināt mūsu bērnus (un mūsu draugus cittautiešus) ar Latvijas mūziķiem, aktieriem un folkloras kopām. Ļoti svarīgi ir arī "ieklauties" publikā: ko tad publika grib? Kāda veida, stila māksliniekus tautieši gribētu redzēt? Tāpēc regulāri aicinām izteikt savas vēlmes, jo tas ļoti palīdz plānojot pasākumus. Izvēloties viesmāksliniekus, cenšamies panākt, lai uzstāšanās būtu piemērota dažādām interešu un vecuma grupām. Vienmēr uzstājas arī mūsu pašdarbnieki – koris un dejotāji."

Piebildīšu, ka par māksliniekiem notiek pamatīgas diskusijas, jo valdes (tāpat kā pasākumu apmeklētāju) gaume, par laimi vai nelaimīgā kārtā, ļoti atšķiras. Tāpēc arī mēģinām katrus svētkus padarīt īpašus, savādākus. Ja vienu gadu ieligošanā uzsvertas tradīcijas, citugad mēģinām iepriecināt zaļumballu cienītājus.

Cik viss maksā un kāpēc biļetes ir "tik dārgas"?

Sanita, LBB kasiere, zina, cik viss maksā un ko varam atļauties. "Budžets - starta kapitāls

pasākumu organizēšanai - veidojas no LBB biedru naudas maksājumiem, tāpēc īpaša pateicība mūsu biedriem. Bet honorāra par uzstāšanos nepieciešams nodrošināt arī mūzikas instrumentu transportu vai īri, lidmašīnas biļetes māksliniekiem, viesnīcu ar brokastīm un pusdienas koncerta dienā. Mūziķu transportu gan uz/no lidostas, viesnīcu, gan koncerta norises vietu visbiežāk nodrošina LBB valde ar saviem privātajiem auto, paši rūpējoties par degvielu (tas varbūt skan muļķīgi, bet nereti par to neviens neiedomājas). Esam ļoti pateicīgi brīvprātīgajiem, kas dažreiz palīdz transporta jomā vai atbalsta mūs, patapinot savus instrumentus".

Helēna papildina: "Ļoti novērtējam līdzšinējo ĀM un Eiropas Parlamenta deputātu atbalstu, kā arī privātpersonu finansējumu, bet pamatos LBB organizētie pasākumi tiek finansēti no LBB budžeta. Diemžēl ir bijušas situācijas, kad esam spiesti atteikties no skaistām un mākslinieciski augstvērtīgām koncertu idejām tikai tāpēc, ka nevaram to atļauties."

Sanita: "Tuvojas Valsts svētku koncerts, tāpēc kā piemēru izmantošu iepriekšējā gada tāmi. Kopējā pasākuma tāme ir aptuveni €8000. Pirmkārt, zāles īre Briseles nomalē (centrā būtu 2x dārgāk) izmaksā €2410. Šajā cenā ir iekļauta arī pasākuma apskaņošana un gaismas. Centra zāles par apskaņošanu un gaismām jāmaksā papildus. Mākslinieku honorārs €2000, mākslinieku lidmašīnas biļetes €580, viesnīca māksliniekiem €260, svētku torte €500, vienreizlietojamie trauki tortes pasniegšanai €50. Šokolādes konfektes un ziedi koncerta viesmāksliniekiem un pašdarbniekiem - €185. Ēdināšanas pakalpojumi par apmēram €2000 ietver dažādus dzērienus (vīnu, sulu, ūdeni, kafiju utt.) 200 personām un apkalpošanu. Ja pieņemšana ilgst 2 stundas, viesmīļu darbs tiek apmaksāts 4 stundas, jo nepieciešams arī sagatavot telpas, novietot traukus, kā arī sakārtot visu pēc tam.

Sadalot šo summu ar 200, kas ir reālais pasākumu apmeklētāju skaits, iegūstam reālo biļetes cenu. Bet tā kā mēs cenšamies piemērot atlaides bērniem, studentiem un pensionāriem, kā arī noteikt "draudzīgu" cenu LBB biedriem, parasti Valsts svētku koncertā esam "minusos" un ieguldām naudu no LBB rezerves budžeta. Vienmēr kolēģiem atgādinu, ka arī Latvijā biļetes uz koncertu, zaļumballu vai teātra izrādi maksā vismaz €50."

Kā viss notiek praksē pirms svētkiem...

Sanita: "No malas grūti aptvert, cik daudz laika aiziet, rakstot e-pastus un zvanot, lai sarunātu māksliniekus, instrumentu īri vai transportu, telpas, viesnīcas, nopirkto transporta biļetes. Vismaz pāris reizes pirms pasākuma valdes pārstāvji dodas un pasākuma vietu, lai satiktu telpu pārvaldnieku, skaņu tehniķi, atbildīgo personu par ēdināšanas pakalpojumiem. Tāpat laiks nepieciešams arī valdes klātienē un Zoom

tikšanās reizēm, lai izrunātu detaļas pasākuma organizācijā.”

“Es pat jau jokoju ar Sanitu, ka reizēm ar viņu sarunājos biežāk nekā ar savu vīru!” iestarpina Helēna un turpina: “Pasākuma norises vietas meklēšana ir ļoti laikietilpīga. Kad pirms diviem gadiem pāris mēnešus pirms pasākuma mums atteica jau ierasto Tervurenas krogu Jāņu svinībām, bija diezgan sarežģīti ātri atrast ko vietā. Atceros, ka sēdējām ar Almu Ulmani katra pie sava datora, viņa skatījās kartē - kur ir kāds “zaļums” un vai tur ir kāds krogs, pārsūtīja informāciju man, es, savukārt, jau skatījos konkrētu vietu – vai būtu piemērota mūsu pasākumam, sūtīju neskaitāmus e-pastus. Tad vēl bija jāspēj arī saprast, vai kāds ir atbildējis, ko atbildējis, ko piedāvā. Šī informācija bija jāsniedz kolēģiem, lai kopīgi izvērtētu - der vai neder. Liekas, es kādu nedēļu diendienā sēdēju pie datora, lai mums būtu svinību vieta. Un trakākais visā bija tas, ka viesmāksliniekiem aviobiļetes jau bija nopirkas, līdz ar to atkāpšanās ceļa nebija. Toreiz Facebook uzrunāju arī savus beļģu draugus un paziņas. Tā arī atradām svinību vietu netālu no Aalst. Ir cilvēki, kam tas liekas par tālu, taču domāju, ka 25 km no Briseles centra nemaz tik tālu nav.”

Tāpat ir virkne pirmssvētku darbu, kas liekas tik pašsaprotami, ka paliek pilnīgi nepamanīti. Vai skatoties uz pasākuma afišu, varat iedomāties, ka Alma tai veltījusi gandrīz astoņas stundas? Un ka pēc tam pārējie valdes kolēģi bija sadalījušies divās ietiepīgās nometnēs, katrai atbalstot citu afišas paraugu tā, ka beigās nācās balsot?

... bet tieši pasākuma priekšvakarā un tā norises dienā

Visbiežāk kāds no valdes sagaida māksliniekus lidostā, nogādā viņus viesnīcā un pasākuma dienā - koncerta vietā, rūpējas par pusdienām pasākuma norises vietā. Nākamajā dienā pēc pasākuma mūziķi jāaizved arī atpakaļ uz lidostu. Cenšoties rūpēties par viesiem, labprāt piedāvājam arī apskatīt Briseli. Tas ir svarīgi arī tāpēc, lai LBB būtu laba slava kā pasākumu organizētājiem un mākslinieki uz Beļģiju ar prieku brauktu arī nākotnē. Bet tas nozīmē arī to, ka kādam no valdes vai brīvprātīgajiem palīgiem tam ir jāvelti papildu laiks.

Helēna: “Parasti kāds no organizatoriem pasākuma vietā ir jau vairākas stundas iepriekš, piemēram, Jāņu ielīgošana viesiem sākās 16.00, bet mēs darbu

sākām jau 10.00 no rīta. Ja Valsts svētku koncerts sākas 18.00, mēs norises vietā esam vismaz 14.00. Sekojam līdzī zāles iekārtošanas darbiem, nepieciešamības gadījumā tulkojam skaņu tehnikim mūziķu prasības utml. Stundu pirms pasākuma sākam gaidīt apmeklētājus.”

Nereti LBB valdei pārmet, ka arī pašdarbniekiem ir jāpērk biļetes uz pasākumu, lai gan viņi ir ieguldījuši savu laiku un līdzekļus, gatavojot uzstāšanos. Mēs ļoti augstu vērtējam mūsu pašdarbniekus un ārkārtīgi priecājamies par viņu līdzdalību pasākumos! Tomēr LBB pasākumu budžets ir tik ierobežots, ka LBB nevar atļauties uzdāvināt ieejas biļetes visiem pašdarbniekiem, lai kā to velētos. Šobrīd meklējam sponsorus ar cerību, ka nākotnē varētu būt citādi. Bet pagaidām samiernieciskam līdzsvaram piebildešu, ka arī valdes locekļi pērk biļetes uz pasākumiem, vienlaikus to laikā darot mazos, neredzamos darbus, lai viss notiktu, kā paredzēts. Helēna: “Mēs arī paliekam koncerta vietā ilgāk, jo pārbaudām un vajadzības gadījumā sakārtojam mūsu ierētās telpas. Tas ir tieši saistīts ar finansēm - telpu īres līgums vienmēr paredz standarta uzkopšanu. Ja ir nepieciešama lielāka uzkopšana, tas parasti tiek aprēķināts un pievienots īres maksai.” Pilnībā pasākums ir beidzies tikai pāris nedēļas vēlāk, kad apmaksāti visi saņemtie rēķini un sagatavots finanšu pārskats.

Milzu paldies brīvprātīgajiem un tuvākajiem kolēģiem! Un nedaudz kritiska skata

Sanita: “Sirsniņš paldies mūsu brīvprātīgajiem palīgiem! Patiesībā tie gandrīz vienmēr ir vieni un tie paši - pāris visatsaucīgākie. Vienmēr priecājamies par palīdzību ar transportu, ekskursiju vadīšanu, biļešu kontrolēšanu utml. Cenšamies pēc iespējas pateikt paldies mūsu brīvprātīgajiem taustāmā veidā, nodrošinot brīvbiļeti uz pasākumu.” Helēna ir nedaudz rezervētāka: “Bet vispār tā ir problēma, jo cilvēki grib pasākumus, bet, kad tiek uzrunāti, aicinot iesaistīties, tad, kā Sanita saka, atsaucas vien retais.”

Helēna: “Arī LBB valdei šis ir brīvprātīgs darbs, mēs to darām entuziasma vadīti, jo mums ir svarīgi svētki un ir vēlme radīt prieku sev un citiem, parādīt mūsu bērniem kaut daļu no tradīcijām. Tāpēc es gribētu izmantot šo iespēju, lai pateiktu paldies arī kolēģiem valdē – par atbalstu, par palīdzību, par kritisku skatu un nopietniem ieteikumiem. Pārējiem es teiktu, ka šī ir ļoti laba

prakse projektu vadīšanā. Neviens no mums nav profesionāls pasākumu organizētājs, bet mēs mācāmies darot. Tāpēc aicinu ikvienu, bet it īpaši jauniešus, iesaistīties un palīdzēt.” Tas ir arī vienkāršākais veids kā iespaidot mūsu kopējo svētku un pasākumu saturu un noskaņu.

Stāsti noslēgumam

Sanita: “Vai, visu jau nemaz nevar stāstīt! Bet ticiet - pirms katra pasākuma ir kāda "pērle". Tikai viens piemērs: mums ir jautāts, vai, ja es atnāksu vēlāk, es varu arī maksāt mazāk? Tad nu iedomājaties, ka pirms izrādes kāds zvanītu uz Dailies teātri un sacītu: “Uz pirmo cēlienu nenāksu, lūdzu man biļeti par puscenu!” “ Viena no iespējām tikt pie brīvbiļetes ir brīvprātīgais darbs pasākuma organizēšanā, piesakoties LBB. Bet ja jums tiešām ir gadījušās finansiālas grūtības, lūdzu, atrakstiet uz biedrības e-pastu, mēģināsim jautājumu atrisināt.

Helēna: “Šogad, meklējot telpas Valsts svētku koncertam, mums negaidīti un tikai pusgadu pirms iecerētā datuma, atteica zāli. Jau gada sākumā mēs ar Sanitu bijām aizbraukušas uz iecerēto zāli, visu izrunājušas un LBB jau bija gatava parakstīt līgumu, kad es pēkšņi saņēmu e-pastu, ka zāli mums tomēr neizīrēs. Un tas tika tikai paziņots pusgadu pirms pasākuma. Ikviens, kas meklējis piemērotas telpas kādam pasākumam, zina, ka pusgadu iepriekš ir gandrīz neiespējami ko piemērotu atrast, jo, kā jau Sanita minēja, telpas vai norises vieta parasti tiek rezervēta jau gadu iepriekš.” Kā redzat, telpas tika atrastas, bet kā īstas mākslinieces Sanita un Helēna neatklāj pasākumu organizētāju amata trikus.

Sanita: “Ļoti gribētos izstāstīt, ka aiz katras mazās lietas konkrētā pasākumā ir "aisberga neredzamā daļa". Piemēram, apmeklētāji Jāņu ielīgošanā prasa: “Vai Jāņu siers ir no Latvijas?” Te neredzamā puse ir pāris nedēļu iepriekš pārbaudītās piezīmes no iepriekšējā gada pasākuma, lai aprēķinātu nepieciešamo siera daudzumu. Saņēmuši attiecīgās instrukcijas, Almas vecvecāki dodas uz veikalu Jelgavā, lai nopirktu sieru. Sieru kāds (nu, piemēram, Almas vecvecāki) iesaiņo transportēšanai, kāds cits veic saziņu un koordinēšanu, pirms sūtījumu nodod pārvadātājam. Pasākuma dienā 7.00 no rīta, kurjeram visu nakti braucot, siers ir atvests uz Briseli un tiek nodots man. 9.00 Jāņu siers tiek pārlūkts brīvprātīgā šoferā auto un nogādāts pasākuma vietā. Līdz Jāņu sākumam tas tiek sagriezts un salikts pasniegšanai. Tas viss, lai plkst 16.00 kāds varētu uzdot jautājumus par Jāņu siera izcelsmi”.

Aicinājums iesaistīties

Svētku labākā daļa ir to gatavošana un radišana. Tādēļ, lai mūsu visu svētki būtu skaisti un izdevušies, ikvienu aicinām iesaistīties to organizēšanā. Helēna: “Gribētos pieminēt, ka veicamos darbus katrs izvēlas pats – kāds sazinās ar konkrētu svētku norises vietu, kāds cits vairāk iesaistās pieņemšanas rīkošanā, tie, kas ir zinošāki IT jomā, iegulda savu laiku, strādājot pie ērtākajiem biļešu iegādes un apmaksas veidiem.” Kā redzat, veicamo darbu saraksts ir iespaidīgs un daudzveidīgs, tāpēc ikviena palīdzīga roka, prasme vai ideju avots tiek ļoti novērtēts. Uz tikšanās!

Tēksts: Laine Škobas, foto: biedrības arhīvs

Briseles latviešu koris

XVI latviešu Dziesmu

No 4. līdz 7. jūlijam Toronto pulcējās latviešu dziedāt un dejojot gribētāji no visas pasaules. Turp devušies bija arī Briseles latviešu kora pārstāvji: Jolanta, Lāsma, Alma, Evija, Krista, Ieva, Jorens, Valters, Edvards un kora vadītājs Kārlis. Kā mums tur gāja? Kā Kanādas svētki atšķiras no "lielajiem" Dziesmu svētkiem Latvijā? Kādos koncertos uzstājamies?

Svētku dalībnieki no tuvām un tālām vietām

Pirmie Kanādas dziesmu svētki notika 1953. gadā, kad uz šejieni emigrējušie latvieši sajuta milzu vēlmi vienoties latviskās tradīcijās. Viņu bērni, mazbērni un mazmazbērni to turpina līdz pat mūsdienām. Tāpat kā Latvijā, arī šeit svētki notiek tikai ik pēc pieciem gadiem. Ja pirmajos Kanādas Dziesmu svētkos 1953. gadā piedalījās 9 kori un 3 deju kopas, tad šogad tie bija 980 dziedātāji no 41 kora un 847 dejojātāji no 42 deju kopām. Šogad uz svētkiem sabraucis bija arī īpaši liels dalībnieku skaits no Latvijas - Aizkraukles, Baldones, Bauskas, Dobeles, Garkalnes pagasta, Jelgavas, Limbažiem, Livāniem, Ogres, Rīgas, Smiltenes, Tinūžiem, Valmieras un Zaubes -, no Eiropas - Austrijas, Beļģijas, Francijas, Itālijas, Lielbritānijas, Luksemburgas, Nīderlandes un Zviedrijas, kā arī no citām tuvākām un tālākām vietām pasaulē - no ASV, Austrālijas un Brazīlijas.

Koristi gan Latvijā, gan Eiropā svētkiem gatavojās vairākos kopmēģinājumos. Eiropas koristi uz kompēģinājumiem tikās Annabergā, Briselē un Londonā. Bet, tāpat kā pirmajos Kanādas dziesmu svētkos, arī šogad bija dažādi pasākumi - gan mūzikas un dejas koncerti, gan teātra izrāde un filmas seansi, dievkalpojums un rakstnieku cēliens. Varēja pat apmeklēt mākslas, daiļamatnieku izstādi, kurā bija aplūkojami Kanādas latviešu rokdarbnieku un amatnieku darbi, un tirdziņu, kurā pārdeva latviešu mākslinieku un ražotāju preces. Mūzikas

programmā bija gan kora mūzika - kopkora koncerts, kora meistarības, garīgās mūzikas koncerts -, gan klasiskās mūzikas (operas, filmu un kameramūzikas pārles), gan džeza un postfolka mūzikas koncerti. Deju pasākumos varēja redzēt gan tautas deju lieluzvedumu, gan jaundeju skates, kā arī atsevišķu kolektīvu solo koncertus. Protams, neiztrūka arī pasākumi un balles, kurās varēja kārtīgi izdejoties un sadziedāties ar seniem vai jauniegūtiem draugiem no visas pasaules.

Jaunrade kā neatņemama svētku sastāvdaļa

Kanādas Dziesmu svētkiem ļoti raksturīga un svarīga ir jaunrade - notiek īpašas skates un tiek pasūtītas dziesmas kopkorim un deju lieluzvedumam. Šāda tradīcija iedibinājusies tāpēc, ka jau pašu pirmo Kanādas Dziesmu svētku organizatori bija komponisti (nevis diriģenti) kā, piemēram, Tālvāldis Ķeniņš, Jānis Cīrulis, Voldemārs Linde, Ēriks Freimanis, kuriem bija nozīmīgi radīt jaunas kompozīcijas. Arī šodien tas ir kā pamudinājums attīstīties un turpināt radošo darbu. Šogad svētkiem tika sakomponētas vai aranžētas sešas

dziesmas kopkorim - to autori Juris Ķeniņš, Ērika Joste (Erika Yost), Mišels Pinsonots (Michael Pinsonneault), Rita Strautiņa un Laura Legzdiņa. Par savu pirmo skaņdarbu - tautas dziesmas "Velējosi, skalojosi" apdari - 21 gadu jaunā komponiste Laura Legzdiņa saņēma Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības Andra Ritmaņa radošās nākotnes piemiņas fonda goda balvu mūzikā.

Horeogrāfe Dagmāra Bārbale radīja jaundarbu deju lieluzvedumam "Ai, bagāta man zemīte". Jaundeju skatē piedalījās 17 horeogrāfi ar 20 dejām. Skates vērtēja horeogrāfi, pašas deju kopas (5 kategorijās), un uzvarētāju noteica skatītāji. Godalgas ieguva Agris Daņilēvičs (skatītāju simpātības balva), Austra Gulēna, Lilija Lipora, Māra Simsone, Tija Freimuta, Juris Gogulis.

Briseles latviešu koris Kanādas svētkos

Briseles latviešu koris dziedāja gan Garīgās mūzikas koncertā Sv. Andreja baznīcā, gan kopkora koncertā "Let's, lec, Let's!" leģendārajā Roja Tomsona (Roy Thomson) zālē, gan tautas deju

un deju svētkos Kanādā

lieluzvedumā slavenajā kādreizējā “Maple Leaf Gardens” hallē. Grafiks bija ļoti saspringts, un reizēm bija īpaši labi jāizplāno laiks, lai paspētu aizskriet uz mēģinājumiem un pēc tam pagūt sapucēties uz koncertu. Dažas dienas bija pat divu dažādu programmu mēģinājumi un vēl pa vidu koncerts – slodze mums pašiem un balsim pamatīga. Deju koncertam notis saņēmām tikai agri no rīta, īsi pirms mēģinājuma, un tad ar steigu mēģinājam tās izdrukāt un sagatavoties koncertam. Svētku laiks pagāja steigā un pasākumu mutulī - pavisam četrās dienās bija 25 koncerti, sarīkojumi un izrādes, izstādes, tirdziņš un balles. Steidzām baudīt arī pasākumus un balles. Jāsaka pavisam godīgi: līdzīgi kā Latvijā Dziesmu svētku laikā, miegam atlika diezgan maz stundu. Arī šeit kāda maģija deva enerģiju, un svētki paskrēja lielā prieka mutulī, jo saviļņojums bija ik mirkli. Ne jau katru dienu ir tas gods dziedāt kopā ar dziesmu autoriem (trimdas un īpašajiem viesiem no Latvijas), ar solistiem (Metropolitēna soprānu Maiju Kovaļevsku), uzstāties prestižās koncertzālēs un vēl satikt valsts prezidentu. Mūsu Whatsapp grupā pat sākām sacensību ar kopbildēm ar autoriem, solistiem, diriģentiem un ievērojamiem cilvēkiem. Uzvarēja Valters, jo bija ‘noķēris’ prezidentu.

Notikums bija ļoti jauks! Salīdzinājumā ar svētkiem Latvijā kopkoris bija neliels, bet snieguma kvalitāte gana augsta. Cilvēki draudzīgi. Repertuārs salīdzinoši vienkāršs, bet ar vairākiem līdz šim nedziedātiem diasporas komponistu darbiem. Labs bija arī deju uzvedums. Toronto foršākā vieta - salas Ontario ezerā, kur skatījāmies Eiropas čempionātu futbolā un spēlējām kārtis :) Un, protams, klasika - Niagāras ūdenskritums!

Jorens

No Kanādas atmiņas palikušas daudz: Toronto pilsēta, Niagāras ūdenskritums, koru Lielkoncerts apburošajā Roy Thompson koncertzālē! Šo pieredzi es atcerēšos mūžam!

Edwards

Kanādas svētki man paliks atmiņā ar to, ka mēģinājumos bija Antarktīda, bet koncertos – tropi. Mēģinājumos kondicionieri mūs saldēja, bet koncertos tos izslēdza, tāpēc bija ļoti karsti, it īpaši Garīgās mūzikas koncertā Svētā Andreja baznīcā.

Lasma

“ Ausmas ”

pirmais lielais ceļojums

“Ausmas” ceļš uz Kanādu bija neizbēgams. Jau pašā pirmajā pagājušās sezonas mēģinājuma dienā zinājām, ka gribam braukt uz Kanādu. Līdzko tika pieņemts lēmums, ka “Ausma” nav tikai vienas sezonas dullā ideja, bet kolektīvs, kam jāaug un jāturpina pastāvēt, zinājām, ka Kanāda būs mūsu mērķis. Jau sēžot Daugavas stadiona paēni pirms lielajiem Dziesmu svētkiem Latvijā, zinājām, ka meklēsim un izskatīsim visus variantus, lai ceļotu uz otru pasaules malu. Pat vēl pirms ideja par “Ausmu” kā kolektīvu bija izskanējusi skaļi, zinājām, ka Toronto mūs sagaidīs kā mājās. Savā veidā tieši Kanādā meklējami “Ausmas” pirmsākumi 2019. gada vasarā.

Dziesmu un deju svētki ieskandināja arī 2018. gada vasaru. Uz Latviju sabrauca dziedātāji un dejojāji no visas pasaules,

lai kopīgi gaviļētu un svinētu to latvisko, kas ir katrā no mums. Dziesmu svētki ir lieliska iespēja iepazīties un sadraudzēties. Ar šādu mērķi - pulcināt vispasaules latviešu jauniešus - tika rīkota arī 2018. gada 2x2 nometne. Lielajā pēcsvētku nogurumā jaunieši tomēr atrada enerģiju tikties uz vēl vienu intensīvu un ar latvietību piepildītu nedēļu. Un tieši šeit pavisam nejausi satikās “Ausmas” dibinātājas un vadītājas - Alma Ulmane un Marika Gulēna-Taube. Daudzas 2x2 draudzības ir pēcāk grūti uzturēt, jo jaunie draugi dzīvo no tevis pavisam otrā pasaules malā. Tomēr ir draudzības, kam lemts turpināties vēl ilgi.

Viena nejausa sakritība noveda pie nākošās. Alma tobrīd dzīvoja Londonā, bet Marika gatavojās doties universitātes apmaiņas programmā no Kanādas uz

Mančestru. Un tas jau ir attālums, ko pārvarēt nav ļoti sarzģīti. Tā, satiekoties Londonas latviešu pasākumos, abas sadraudzējās tuvāk. Tieši tad uz nākošajiem Dziesmu un deju svētkiem Kanādā posās arī viena no Londonas tautas deju kopām - tieši tā, kurā dejoja Alma. Vienmēr patīkamāk braukt ciemos pie laba drauga un līdz šim nezināmu valsti redzēt vietējā acīm. Un tā 2019. gada vasaru Alma un Marika pavadīja kopā otrā okeāna pusē, Kanādā.

Šoreiz 2x2 jauniešu nometne norisinājās pirms [Kanādas] Dziesmu svētkiem. Daži no nometnes projektiem bija eksperimentālā tautas deju kopa un koris. Vai iespējams nedēļas laikā iemācīties reperetuāru gana labi, lai piedalītos svētkos? Izrādās, ja ir griba un radoši jaunieši, tas ir izdarāms. Gan koris, gan deju kopa

veiksmīgi piedalījās svētkos. 2x2 pulcina jauniešus ar jaudu - tādus, kas ir spējīgi gāzt milzu kalnus, ja vien pieliek tam roku. Arī daudzi tie nometnes dalībnieki, kas nepiedalījās šajos eksperimentālajos projektos, bija Kandādas dziesmu svētku dalībnieki, organizatori un skatītāji.

Visam skaistajam reiz pienāk gals. 2019. gada Dziesmu svētki paskrēja notikumu, prieka un noguruma mākonī, un, kā jau tas vienmēr liekas - beidzās pārlietu ātri. Bija laiks atgriezties ikdienas dzīvē un šķirties - Marika palika Kanādā, bet Alma atgriezās Eiropā. Tomēr liktenim patik spēlēties, un nepagāja ilgs laiks, līdz dzīve atkal abas saveda kopā - nu jau šaipus okeānam, Eiropā.

Bija tikai viena problēma - Nīderlandē, uz kuru studēt pārcēlās Marika, nav deju kopas. Reizi nedēļā mērot ceļu uz Briseli uz deju mēģinājumiem, studentam nav iespējams. Tā nu abas jokoja, ka jātaisa pašām sava deju kopa. Tobrīd tas bija tikai neiespējams un nesasniedzams sapnis.

Bija jāsapņo vēl viens interesants notikums - "Dziesma dejo, deja skan" koncerts Mežaparkā 2022. gadā. Interesi par dalību šādā koncertā sāka izrādīt vairāki paziņas - puīši. Pievienoties Briseles latviešu dejotājiem viņus atturēja tāds pats iemesls kā Mariku - mēģinājumi Briselē bija par tālu un par biežu, lai studenti varētu izbraukāt. Un tā, puīšu deļotvēlmes iekustināta, ideja par savu deju kolektīvu pēkšņi šķita sasniedzama. Vēl viens mērķis, ar ko ieinteresēt deļotgribētājus, bija 2023. gada dziesmu svētki. Un neticamais kļuva par šodien acīmredzamo - radās Eiropas jauniešu deju kopa "Ausma". Pārsteidzošā kārtā pēc daudz ieguldīta darba un sviedriem jauniešu deju kopa tiešām deļoja Daugavas stadionā kopā ar tūkstošiem deļotāju no visas pasaules .

Bija skaidrs, ka ar vieniem Dziesmu un deļu svētkiem "Ausmas" deļotājiem nepietiks. Un tā tika nosprausts jauns mērķis - kopīgi braukt uz Kanādu. Nebraukt bija gandrīz neiedomājami. Marikai tā bija iespēja deļot ar savu, pašas radītu, deļu kopu un savās mājās, bet Almai - satikt visus draugus un paziņas no iepriekšējiem Kanādas dziesmu svētkiem. "Ausmas" deļotājiem tā bija iespēja pieredzēt diasporas dziesmu svētkus un kopīgi redzēt pasauli. Tā nu pēc vēl vienas ntensīvas darba sezonas jaunieši attapās pie sakrāmētiem koferiem, gaidot lidmašīnas uz Toronto.

Kanādas dziesmu svētki nav tādi paši kā Latvijā. Šie svētki ir mazāki dalībnieku skaita, bet ne latviskuma ziņā. Dzīvojot un uzaugot prom no Latvijas, šķiet, ka daudziem uzturēt latviskās tradīcijas un kultūru paliek vēl svarīgāk. Kanādas dziesmu svētkos svin gandrīz visu latvisko, ar ko nodarbojas vietējie latvieši. Bija tirdziņi, kur amatnieki pārdeva savus darinājumus, daiļamatnieku un latviešu mākslinieku izstādes, džeza vakars, garīgās mūzikas koncerts, rakstnieku stunda, dievturu dievkalpojums, kā arī svētkiem tik ierastie kora un deļu koncerti, neskaitāmas balles un tikšanās. Un visam pāri - milzu prieks satikt sen neredzētus paziņas un laime kopīgi piedzīvot šo unikālo notikumu, kas svin latviešu kultūru

sirsnīgais Briseles latviešu teātris

met Lāipņu uz Bredfordu

- Nu, Tu nāc?
- Nu, kura gan romāna varone bēg pa durvīm? Izcel mani pa logu!

Nu, vecās bietes, stājieties rindā!

Apžēlojies, man visi ceļi notirpuši!

It kā komēdija, it kā jokā gredzens klusi iemirdzējās rokā...

No kreisās
Ance (Dace) - spridzīgā un čaklā krogus meita
Roberts Silapuķe (Jānis) - atjautīgais precinieks
Karļine (Kristīna) - anštantīgā preilēnīte, kurai jau 20+
Policists (Armands) - pogains tūtiņš
Trīne (Liāna) - elegantā kroga saimniece
Kalna Dārta (Velta) - štukavniece un samedēja
Vāvere (Zīgo) - kroga saimnieks ar gudru galvu
Lote (Sanīta) - apkērīgā krogus meita
Marga (Viktorija) - gardās putras vārītāja
Vēžu Jānis (Māris) - mīlēšanas lauciņa speciālists
Jolanta un Jorens - kroga muzikanti

Šī gada oktobrī sBLT jau sesto reizi piedalījās diasporas amatierteātru festivālā "Laipa", kas šoreiz notika Bredfordā (Lielbritānijā). Šis notikums ik gadu aicina kopā teātra mīļotājus no dažādām pasaules malām. Uz festivāla 10 gadu jubilejas svinībām sabrauca ļaudis no Vācijas, Norvēģijas, Islandes, dažādām pilsētām Lielbritānijā, no Latvijas, ASV un, protams, arī mēs no Beļģijas. Šo gadu laikā izveidojušās ciešas draudzības un vienmēr ir prieks satikties, pārrunāt paveikto, piedalīties meistarklasēs un skatīties, ko jaunu teātri uzveduši pēdējā gada laikā.

Vai Jūs kādreiz esat bijuši uz teātra izrādi, kas sākas jau plkst. 9 no rīta? Tā kā laika bija maz, bet izrāžu daudz, teātra maratons

sākās agri no rīta, un mums bija tā "laime" atklāt teātra otro dienu. Festivālā piedalījāmies ar izrādi "Jukums" pēc J. Paleviča lugas "Preilenīte" motīviem. Daugavas Vanagu nama skatuvīte bija mazītiņa. Nācās mainīt uznācienus un nogājienus, ātri pielāgoties un būt gataviem uz visu. Mūsu izrādi Andras Baltmanes vadībā ļoti pozitīvi novērtēja gan festivāla eksperti, citi diasporas teātri un režisori, gan skatītāji.

Komentāri no ekspertiem bija mūzika mūsu ausīm. Viņi atzina, ka var just, ka esam īsts sirsnīgais teātris - mums esot ļoti laba saspēle vienam ar otru gan uz skatuves, gan ārpus tās.

Roberts Silapuķe jeb mūsu Jānis Malzubris saņēma Ofēliju (Oskara

lidzinieci) par labāko vīrieša lomas atveidotāju 10 teātru konkurencē. Mums tika piešķirts arī cildinājums par labāko muzikālo noformējumu.

Arī citi diasporas teātri bija pacentušies - interesantas režijas, iespaidīgi tērpi, izcila aktierspēle un stāsti visām gaumēm. Varējām smieties uz nebēdu un iedvesmoties izrādēm nākotnē.

Kas tālāk? Mums vesela kaudze ar idejām! Februārī aicināsim draugus uz koncertuzvedumu "Vēstules" Tervūrenas baznīcā. Jau 17. maijā svinēsim teātra 20. dzimšanas dienu! Un, kas zin, varbūt vēl Jukumu uzspēlēsim kaut kur pie draugiem.

Tagad varēs pipēt labāko makurku.

Policista kungs, varbūt desu?

Tad jau es esmu slims no mīlestības!

Jūs man te burlesku spēlēsiet?
Režisore A. Baltmane

Ak, tad šī tā princese Karlīne? Vai, nē! Lote!

Stāsts par kreklu un laimi

Nē, šī nebūs pasaka par mītiskiem tēliem aiz trejdeviņām zemēm. Šis ir paties stāsts par mums, latviešiem, par mūsu mazajiem laimes un uzvaras mirkļiem tepat Beļģijā. Šis ir stāsts par draudzību, atbalstu un kopīga ceļa iešanu, gatavojoties 2025. gada Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.

Šī deju sezona ir īpaša mūsu mazajiem Briseles dejotājiem, jo nākamvasar gatavojamies doties uz svētkiem Rīgā. Nu jau kopā ir 34 bērni, kuri divas reizes nedēļā cītīgi slīpē dejas soļus un apgūst repertuāru. Bet uz svētkiem vienmēr jādodas uzpostiem, skaistiem, ar greznāko tērpu mugurā.

Deju svētki nekādā gadījumā nav izņēmums! Tāpēc kopā gādājam svētku rotu.

Tautas tērpam ir un būs neatņemama nozīme mūsu tautas simboliskā kultūras mantojuma atspoguļošanā. Tā ir daļa no mūsu identitātes un latviskās pašapziņas. Esot tālumā un valkājot tautas tērpu mūsu īpašo svētku un godu reizēs, mēs demonstrējam, no kurienes nākam un kurai kultūrtelpai piederam. Tas, nodots no paaudzes paaudzē, saglabā vēsturisko atmiņu un nodod tālāk mūsu vērtības.

Šī bērnu dejotāju paaudze ir mantojusi

skaisto Mērsraga novada tautastērpu, ko nu jau pirms 8 gadiem uzdarināja bērnu vecāki. Bet bērniem ir tendence "izaugt". Šur tur brunči par šauriem un ņieburi par mazu, bikses par īsu un krekla poga spiež. Tad tieši laikā ir Briseles vecāku tālredzīgā domāšana, jo jau pagājušā vasarā tika padomāts par bērnu augšanu un nolemts, ka jāpērk lina audums kreklu šūdināšanai. Un kas būtu Briseles mammas, ja viņas pašas saviem bērniem tos krekļus nešūtu!

Jāsaka - Brisele ir ne tikai Eiropas galvaspilsēta, bet, šķiet, arī tradicionālo latviešu tērpu darināšanas meistarklašu centrs. Tieši te jau daudzus gadus pēc kārtas ciemojas tautas daiļamata meistari no Latvijas, mācot darināt tautastērpus un to elementus – brunčus, krekļus, pastalas. Mūsu mammas to visu ir apguvušas, un nav nekāds brīnums, ka 34 bērnu krekli tapa divu nedēļu laikā. Te īpaši jāuzteic dejotāju mamma un čaklo roku īpašnice Dace Ulmane, kura pie sevis pulcināja citas mammas, lai mazie dejotāji tiktu pie jauniem

krekļiem. Ar lepnumu var teikt, ka dejotāji paši arī cītīgi piedalījās un apguva kreklu šūšanas mākslu. Tas vieš cerību, ka mūsu bērni nesīs tālāk zināšanas par savas tautas tradīciju ne tikai dejā, bet arī tērpos.

Mūsu Mērsraga tērpi tika papildināti ar skaistām vilnas zeķēm meitenēm, kur zaļais tonis simboliski vēstī par Latvijas mežiem, zilais par jūru, maigi dzeltenais par sauli un tumši sarkanais – par dzīvību. Arī puīšiem tiek adītas rakstainas zeķes, lai caur rakstiem maģiski piesaistītu mūsu latvisko dievību spēku.

Nu jau jaunie krekli un zeķes ir iemēģinātas Latviešu Biedrības Belģijā 65. gadu jubilejas koncertā. Tāds mazs laimes mirklis, redzot, cik skaisti mūsu bērni uzposušies - baltie krekli zib, matu lentas plīv un smaids rotā visu sejas. Tieši par to ir šis stāsts – kopā radīt, kopā darīt un kopā svētkus svinēt ir laime. Tuvojoties Latvijas dzimšanas dienai, novēlam visiem atrast mirkli kopā būšanai.

Daudz laimes, LATVIJA!

Izskrien Latviju

Organizē Briseles dabas skola

Arī šogad, 17. novembrī, Briseles Dabas skola aicināja Beļģijas latviešus un viņu draugus sportiski atzīmēt Latvijas dzimšanas dienu, kopā izskrienot Latvijas kontūru Briseles ielās – visi kopā par brīvu un laimīgu Latviju!

Šī tradīcija radās ap 2010. gadu, kad vairāki aktīvi skrējēji Rīgā izveidoja maršrutu Latvijas kontūras formā un par godu Latvijai to izskrēja. Pamazām aktīvisti citās Latvijas un pasaules pilsētās pievienojās ar visdažādākajiem maršrutiem – no 3 km līdz pat 100 km, kurus var veikt gan ejot, gan skrienot, gan braucot ar velosipēdu.

Papildu popularitāti šī tradīcija ieguva, kad, tuvojoties Latvijas simtgadei, 2017. gadā Latvijas Institūts uzsāka kampaņu "Izskrien Latviju pasaulē!", sagatavojot maršrutu kartes daudzās pasaules valstīs un aicinot visus dalīties ar saviem maršrutiem un piedzīvojumiem, pievienojot tēmturi #izskrienLatviju un informāciju, ka šis piedzīvojums ir veltīts Latvijas simtgadei.

Mēs Briselē pirmo reizi saorganizējāties jau 2016. gada 18. novembrī, kad, par spīti vētrai un lietum, maršrutu veica daži drosmīgākie dalībnieki. Turpmākajos gados katru novembri, kā arī dažas reizes 4. maijā, esam Latvijas kontūru izskrējuši gan lielākos, gan mazākos pulciņos. Bet pēdējos gados pēc skriešanas visi kopā baudām pelnītu torti un kafiju.

Tiem, kuri nevēlas skriet, ir sagatavotas instrukcijas, kā veikt šos maršrutus pašiem vēlamajā laikā, tempā un veidā.

Briselē ir pieejami 2 maršruti – 12 km un 24 km gari, bet izturīgākiem velosipēdistiem ir sagatavots arī 85 km garš aplis pie Haseltas pilsētas Beļģijas austrumos. Visu šo informāciju un aktualitātes var atrast [Briseles Dabas skolas Facebook lapā](#).

Puzurojam

Puzuru darbnīca

Tuvojoties ziemas saulgriežiem, arī Briseles pusē tapa lieli un mazi puzuri – tradicionāli latviešu istabas rotājumi, kas simbolizē gadskārtas.

Kādas pelēcīgas novembra sestdienas novakarē kopā sanāca rosīgas meistarklašu dalībnieces, lai kopā mācītos darināt šos skaistos rotājumus. Lai puzurs izskatītos pēc puzura, ar padomu un dažādām niansēm dalījās mūsu rokdarbu skolotāja Dace Ulmane.

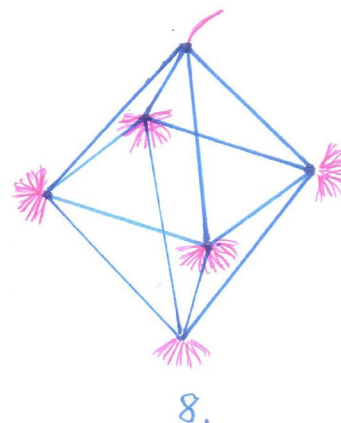
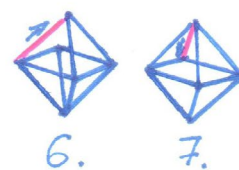
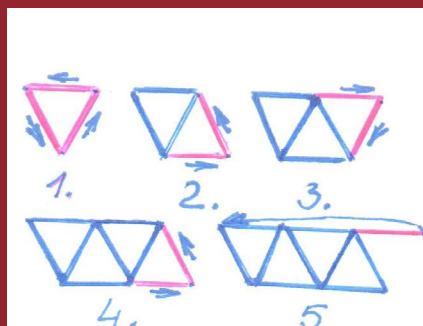
Kā jau 21. gadsimtā pienākas, nodarbība notika gan klātienē, gan arī attālināti, lai piedalīties varētu it visi interesenti.

Uztaisi pats savu puzuri

Vajag 12 vienāda garuma salmiņus, vilnas dziju un garu adatu.

1. Uzver uz gara diega trīs salmiņus un sasien trijstūri.
2. Uzver 2 salmus un veido otro trijstūri.
3. Uzver 2 salmus un veido trešo trijstūri.
4. Uzver 2 salmus un veido ceturto trijstūri.
5. Uzver 1 salmu un savieno ar pirmo trijstūri kā attēlā.
6. Uzver 1 salmu un savieno ar brīvo virsotni kā attēlā.
7. Uzver 12. salmu un noslēdz elementu.
8. Rotā stūrus ar diega pušķiņiem vai spalviņām.

Portreti

Svens Linga

Svens Beļģijā ieradies pavisam nesen - kā apmaiņas students. Pašlaik viņš Latvijas Mūzikas akadēmijā studē kordirigēšanu un šo gadu pavada Beļģijā Lēvenes LUCA universitātē (LUCA School of Arts, Campus Lemmens). Šajā laikā viņš piekritis arī palīdzēt Briseles latviešu korim kā kormeisters un otrs diriģents. Svens ir ļoti mērķtiecīgs, un viņam svarīgi ir mācīties un attīstīties katrā situācijā.

Lai arī mūzika viņam ierakstīta jau šūpulī - viņa tēvs Gvido un tēvocis Igors ir vieni no Latvijā ievērojamākajiem rokmūziķiem un dziesmu autoriem -, tomēr Svena ceļš nav tikai tēva pēdās pa populārās un rokmūzikas ceļu. Viņš izvēlējies virzīties klasiskās un tieši kormūzikas lauciņā, tomēr paralēli tam arī darbojas rokgrupā. Pēc tēva nāves Svenam ir ļoti svarīgi turpināt tēva iesākto darbu grupā "Linga", kurā viņš ir taustiņinstrumentālists.

Mūzikas gaitas Svens sāka vēl skolas laikā. Mācoties Mārupes vidusskolā, viņš sāka apmeklēt Mārupes Mūzikas un mākslas skolu, kur apguva klavierspēli un mūzikas teoriju. Tur bija iespēja pamuzicēt arī dažādos ansabļos un pieredzēt pirmās uzstāšanās. Tomēr uz skatuves Svens bijis jau no bērna kājas, kad ik gadu devās līdzī tētīm uz mūzikas festivālu *Bildes*. Ar šo festivālu saistās arī kāds kuriozs gadījums. Kādā no tiem Svens, būdams vēl pavisam mazs puika, savu spēļu ģitāru spēlējis tik aizrautīgi, ka pēcāk piksti bijuši tulznās un pat asiņojuši. Laikam jau tobrīd uz skatuves viņš bija sajutis rokmūziķa garu, ka svarīgākais ir saplūst ar mūziku, to darīt no sirds,

un tad nav prātā neviena cita doma un pat sāpes vairs nejut.

Tālāk mūziku Svens mācījās Rīgas Doma kora skolā. Turp viņš devās ar domu, ka vēlas dzīvē mazāk matemātikas, bet vairāk mūzikas. Tomēr abi priekšmeti tur gāja roku rokā, un tieši šeit Svens sāka virzību uz klasiskās un kormūzikas pusi. Pēc pamatskolas bija jāizvēlas savu tālāko ceļu, un tieši kordirigēšana bija tas, kas aicināja. Varbūt arī tāpēc, lai parādītu sevi no citas muzikālās šķautnes un darītu ko atšķirīgāku nekā tētis.

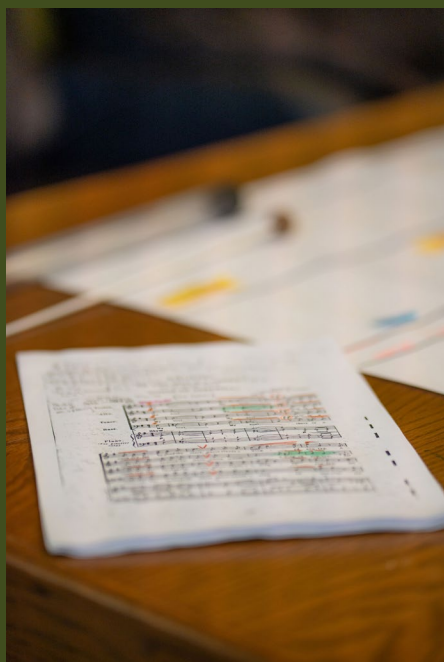
Svens uzskata, ka mūzika ir mūžizglītība – jāmācās visu laiku un no ikvienas situācijas, jo katra diena un notikums iedod jaunu informāciju un pieredzi. Viņš uzsver, ka visgrūnīgākā pieredze gan nāk no sāpīgiem, emocionāli grūtiem un psiholoģiski svarīgiem brīžiem. Jaunais diriģents saprot, ka pašlaik ir lielisks brīdis iegūt pēc iespējas vairāk pieredzi un mācīties – kamēr esi jauns un savā prāta ‘pilnbriedā’. Tieši tāpēc viņš pašlaik ir Eiropas centrā, Beļģijā, kur vēlas iemācīties pēc iespējas vairāk. Svens gan uzsver, ka Latvijā mūzikas izglītība ir ļoti augstā līmenī un arī iespējas mūziķiem ir plašas. To mēs īsti pat nenovērtējam. Beļģijā universitātē ir daudz teorijas un mazāk praktiskās darbošanās, kamēr Latvijā ir lieliskas iespējas praktiski apgūt diriģenta profesiju. Turklāt mums ir tik daudzi augsta līmeņa kori, ar kuriem ir prieks strādāt.

Svens arī pats ir dziedājis un strādājis vairākos koros, arī tādos profesionālajos kolektīvos kā *Ave Sol*, sadarbojies ar Valsts akadēmisko kori *Latvija*, bijis arī dziedātājs, kormeistars un diriģents Rīgas Latviešu biedrības kamerkorī *Austrums*. Ļoti novērtē savu pieredzi kā kormeistars un otrs diriģents tādos koros kā Vecumnieku jauktais koris *Maldugunis*, kamerkoris *Vox Animae* un Rīgas Ekonomikas augstskolas koris. Viņam arī bijis tas gods strādāt ar vienu no lielākajiem un labākajiem jauktajiem amatieru koriem Latvijā - kori *Maska*.

Paralēli studijām Svens piedalās arī dažādās meistarklasēs un apmācībās – piemēram, pavisam nesen piedalījās diriģēšanas meistarklasē Londonā. Gribētu kādreiz arī piedalīties orķestra diriģēšanas meistarklasē, jo orķestra diriģēšana ir pavisam citāda nekā kordirigēšana. Bet jebkura skaņdarba diriģēšana sākas ar tā izprašanu – svarīgi ir ne tikai ‘iekrāsot’ notis jeb zināt, kā un ko konkrētajā skaņdarbā grib dzirdēt – skaļāk, klusāk, kur tempa vai taktismēra maiņa, akcenti, cezūras, kurā vietā, kuras balsis grib saklausīt vairāk, utt., bet svarīgi ir saprast pašu skaņdarbu jeb par ko ir stāsts. Būtiski saprast kontekstu, kā skaņdarbs ir radīts, komponista motivāciju. Tad to jāspēj nodot arī orķestrim vai korim – arī viņiem ir jāsaprot skaņdarba būtība. Kora dziesmām pirmkārt jāanalizē teksts - lai arī kādā valodā tas būtu,

teksts ir jāsaprot, jo tad saprotam dziesmas būtību. Diriģenta darbs ir izveidot stratēģiju, jāizplāno, kā viņš skaņdarbu iemācīs korim. Tad jau seko kora un diriģenta mijiedarbība, apgūstot konkrēto dziesmu. Svenaprāt, diriģentam jābūt tam iedvesmotājam, līderim, kas vada komandu – kori - dziesmu apgūšanas procesā. Protams, lielāks izaicinājums un pieredze ir strādājot tieši ar profesionālajiem korim, bet Svenam patīk darbs ar amatieriem, jo tad var daudz iemācīties. Diriģenta uzdevums ir pielāgoties kora spējām, un jāmāc komunicēt. Izaicinājums ir sadalīt cilvēcīgo un profesionālo attieksmi – panākt uzticēšanos un savstarpēju cieņu un sapratni, bet vienlaicīgi būt arī prasīgam profesionālajā ziņā. To Svens apgūst ikkatrā mēģinājumā.

Svens min, ka latviešiem būtu vairāk jāpiedalās meistarklasēs un starptautiskos pasākumos – mums ir ir prasmes un spējas, ko parādīt, turklāt pasākumos ir iespēja uzzināt ko jaunu. Jaunais diriģents un mūziķis savu nākotni noteikti saista ar Latviju – jūt, ka tur viņa zināšanas un talants ir nepieciešams. Tāpēc tagad mācās, cik vien var iemācīties, lai pēcāk to varētu izmantot darbā Latvijā. Uz tikšanos Latvijā!

Atklāta latviešu plūsma

Briseles 1. Eiropas skolā Uklē

Latvijas Republikas proklamēšanas 106. gadadienas priekšvakarā, piektdien, 15. novembrī, Briseles 1. Eiropas skolā Uklē valdija svētku gaisotne. Latviešu valoda pieskandināja Ukles skolu, jo tajā tika atklāta latviešu plūsma pamatskolā un vidusskolā, kā arī kopīgi svinēta Latvijas dzimšanas diena.

Šobrīd Briseles 1. Eiropas skolā (Ukle) pamatskolas un vidusskolas klasēs mācās 30 latviešu skolēni. Latviešu plūsma ir atvērta 1. un 2. pamatskolas klasēs. Briseles 1. Eiropas skolas (Berkendāle) latviešu plūsmā pirm skolā un sākumskolā 2024./25.m.g. mācās 52 skolēni, kuri turpinās mācības latviešu plūsmā Ukles skolā.

Svinīgajā pasākumā bija pulcējušies kuplā skaitā gan skolēni no Briseles 1. Eiropas skolas Uklē, kā arī sākumskolas Berkendālē, viņu vecāki un viesi. Skolas direktors *David Tran* savā svētku uzrunā izteica cerību, ka latviešu plūsma šajā skolā paliks nemainīga vērtība, jo tā bagātina skolu ar savu kultūru, tradīcijām un zināšanām. Eiropas skolu ģenerālsekretārs *Andreas Beckmann* izteica neviltotu prieku par latviešu plūsmas paplašināšanu pamatskolas posmā. Savukārt Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra pienākumu izpildītāja *Inita Juhņēviča* atzīmēja, ka 2025. gadā Latvija būs prezidējošā valsts Eiropas skolās, un latviešu plūsmas

atklāšana Briseles 1. Eiropas skolā ir lielisks sākums šim nozīmīgajam notikumam. Juhņēvičas kundze izteica cerību, ka latviešu plūsma augs un attīstīsies, kā arī dāvanā no Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas skolai pasniedza grāmatas. Apsveikumu bija sagatavojusi Latvijas vēstniece Beļģijā *Aiga Liepiņa*, kura savā uzrunā atzīmēja nepieciešamību saglabāt piederību Latvijai, esot svešumā. Liepiņas kundze izteica cerību, ka jaunā paaudze, apgūstot zināšanas Briselē, dos pienesumu Latvijas valstij, kļūstot par zinošiem speciālistiem dažādās jomās.

Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija bija arī sagatavojusi Atzinības rakstu,

kuru pasniedza Gundaram Ostrovskim, novērtējot viņa personisko ieguldījumu latviešu plūsmas izveidošanā un attīstīšanā pamatskolā un vidusskolā Briseles 1. Eiropas skolā. Gundars Ostrovskis vairākus gadus aktīvi un nesavtīgi ir darbojies skolas vecāku padomē, pārstāvot un atbalstot latviešu plūsmas intereses.

Svinīgajā pasākumā skolēni, vecāki un viesi tika iepriecināti ar daudzveidīgu kultūras programmu. Pasākums tika atklāts ar Latvijas karoga ienešanu zālē, kā arī Latvijas himnas “Dievs, svētī Latviju” kopīgu dziedāšanu. Pēc svinīgām uzrunām Ukles skola saņēma apsveikumus no Berkendāles sākumskolas audzēkņiem, kuri bija sagatavojuši muzikālu priekšnesumu, izdziedot skaņīgu dziesmu “Mēs uzkāpām kalniņā”. Priekšnesumus bija sagatavojuši arī paši Ukles izglītojamie, gan dziedot skaisto dziesmu “Mana dziesma”, gan arī skaitot savas mīļākās latviešu tautas dziesmas un izpildot lasījumus ar dažādu latviešu dzejnieku daiļdarbiem. S6 students Mārtiņš Lūkass Staķis saviļņojoši izpildīja Jāņa Lūsēna dziesmu “Tautas laiks”. Latviešu tautas dejas ar īpašu aizrautību klātesošiem demonstrēja “Briseles mazie dejojāji”. Briseles latviešu koris bija sagatavojis vairākas dziesmas, bet vislielāko aizkustinājumu sagādāja

dziesma “Tavs karogs”, kas tika dziedāta kopā ar Berkendāles sākumskolas skolēniem. Pasākumā atskanēja arī Emīla Dārziņa skaņdarbs “Melanholiskais valsis”, ko atskaņoja Ukles skolas latviešu plūsmas skolnieces Alise Ostrovska un Laura Zomerovska kopā ar Briseles 1. Eiropas skolas skolēnu simfonisko orķestri. Laba vēlējumus un apsveikumus Ukles skolas skolēni saņēma arī no saviem vienaudžiem, kuri mācās Briseles 2. Eiropas skolā, veltīja izjustu dzejoli un dāvanā pasniedza gardu kūku, kuru sagādāja Briseles 2. Eiropas skolas skolotājas Ineta Cara, Jolanta Stiprā un Dace Ulmane.

Pasākuma noslēgumā visus klātesošos aicināja vienoties kopīgā dziesmā, izdziedot vienu no skaistākajām un emocionālākajām latviešu dziesmām “Saule, pērkons, Daugava”.

Pasākuma vadītāji, Berkendāles sākumskolas 5. klases skolēni,

noslēdza pasākumu ar skaistu novēlējumu, kurā uzsvēra, ka tikai mēs visi kopīgi varam veidot šo skolu, ienesot tajā Latvijas kultūru un tradīcijas. Skola noteikti kļūs par nozīmīgu vietu mūsu latviešu bērnu izglītībai un izaugsmei. Bērni arī novēlēja daudz laimes mūsu zemei Latvijai.

Pasākumu organizēja Briseles 1. Eiropas skolas Berkendāles skolotājas Liene Salmiņa, Jana Šaudvide-Delorme, Inguna Lange un Solvita Pleinica, Ukles skolēniem priekšnesumus palīdzēja sagatavot skolotāja Sanita Ozoliņa. Pasākuma organizatores izsaka milzīgu pateicību visiem, kuri palīdzēja šim pasākumam notikt, īpaši izglītojamo vecākiem un vecāku pārstāvjiem, kā arī koru diriģentiem Kārlim Ostrovskim un Svenam Lingam, simfoniskā orķestra diriģentam *Arman Simonyan*, deju skolotājai Ilzei Baranovskai, kā arī Berkendāles mūzikas skolotājai *Anna Chyb*.

Jāņu svinēšana Belģijā

Gabaliņš dzimtenes sajūtas, ko pieturēt tuvāk sirdij

Šī gada Jāņu ieskandināšana notika Alstā. Krodziņa plašajā dārza teritorijā saimnieki bija uzslējuši telti, kur visiem pulcēties, jo laikapstākļu prognoze tai dienai nebija spoža. Bija gan dzērienu bārs, gan gaļas cepšanas stands, lai vakara gaitā pildītos ielīgotāju glāzes un šķīvji. Meitenes mija ziedus un darināja vainagus sev un apkārtējiem. Blakus tavernas ēkai varēja mieloties ar sagādāto cienastu no Latvijas, atminoties tradicionālās latviešu garšas šajos svētkos.

Pamales pieskandināja koristu balsis, apkārtējie pievienojās tautasdziesmām un labi zināmajām melodijām. Akordeona notīm sasaucoties ar latvju balsīm, uzvirvoja neremdināms prieks par esību, būtību un izteikto cerību uz nākotni. Mazie dejotāji piepildīja gaisu ar neizsīkstošu enerģijas mutuli, caur zaļo laukumu sprinģojot un ķerot viens otru tā, ka tautas tērpī nīrbēja vien. Arī lietišķs dāvāja savu artavu auglīgai vasarai un tāpēc rotaļas turpinājās zem uzslētās pajumtes, iekustinot gan lielos un mazos par spīti tam, ka gaiss ar katru brīdi kļuva arvien spīrgtāks.

Tikmēr pie tavernas terases galdiem jaunieši čaloja, jokoja un sita kārtis, bet vīri pie alus glāzēm, knakstoties ar uzkodām, sprieda par samilzušām lietām. Caurcaurēm strāvoja ģimeniskums, dabas tuvums un piederības sajūta. Arī vietējie apbrīnoja vainagu krāšņumu un brunču kuplumu, baudot šo neredzēto kultūras saietu.

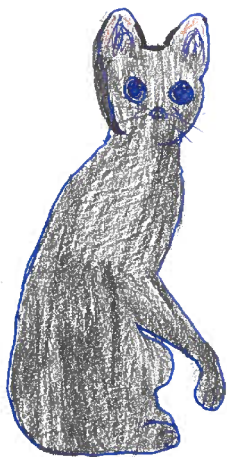
Vakara gaitā jautrās rotaļas pārtapa dančos, muzikantiem turot meldiņu visa vakara garumā un iekustinot pat blakus sētas iemītniekus. Kopīga tradīciju godināšana folkloras gaisotnē rada fantastisku vienotības sajūtu. Bija arī prieks redzēt, kā lielākā daļa klātesošo bija atraduši veidu kā iekļaut savā tērpā

kādu latvju rakstu vai tautisku elementu. Daudzi bija tērpušies tautastērpos..

Tika iedegta Jāņu gūns, bet ne vienkārši - to iededzām ar katra ligotāja domās izsacītu vēlmi un cerību, kas brīnumaini aizšķīla liesmu, pasludinot nakti par sākušos. Tumsas ieskauti, svinētāji devās lāpu gājienā uz klātesošo ūdenstilpni, kur mazās gaismiņas sirdssiltu vēlēšanos pavadītas tika palaistas ūdenī, cerot uz vēlmju piepildīšanos.

Un tev? Vai tev tovakar arī izdevās noķert un saglabāt sevī gabaliņu no dzimtenes sajūtas, ko pieturēt tuvāk sirdij?

Uz bērnu jautājumiem atbild filmas

"Straume" veidotāji

Kāpēc filmas galvenais varonis ir tieši melns kaķis?

Kaķis ir tumši pelēks. Gintam bērniņā bija šāds kaķis, tas arī kļuva par filmas galvenā varoņa iedvesmas avotu.

Vai režisoram pašam ir mājdzīvnieki, un kādi? Vai viņš iedvesmojās no tiem?

Jā, gan suns, gan kaķis ir iedvesmojuši divus no filmas galvenajiem tēliem. Gintam ir tāds pats suns, kāds redzams filmā.

Cik ilgs laiks bija nepieciešams, lai izdomātu stāstu, un cik ilgs laiks, lai to uzzīmētu?

Lai izdomātu stāstu, bija vajadzīgs aptuveni gads. Četri gadi bija nepieciešami, lai filmu izveidotu. Šī filma nav zīmēta, tā ir veidota 3D datoranimācijas tehnikā programmā "Blender", kas ir pieejama tiešsaistē bez maksas.

Cik cilvēku komanda radīja šo filmu?

Aptuveni 50 cilvēki un iesaistītas 3 valstis - Latvija, Francija un Beļģija.

Sākumā bija plūdi. Vai beigās atkal būs plūdi?

Varbūt būs.

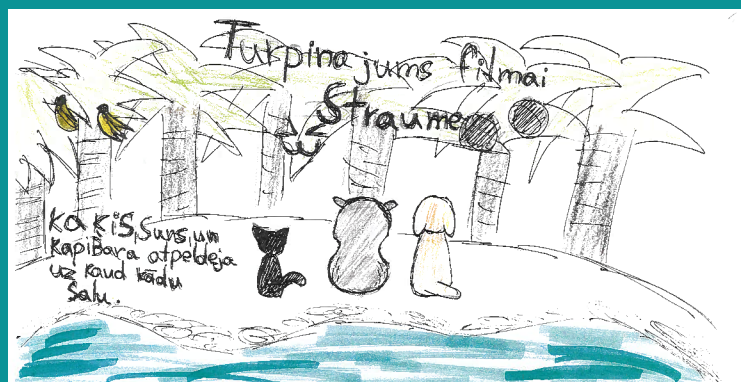
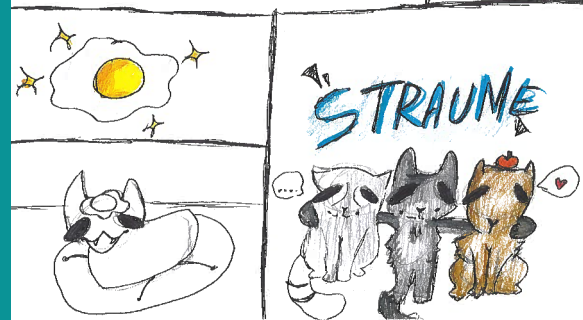
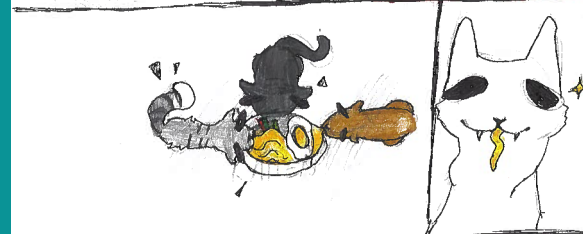
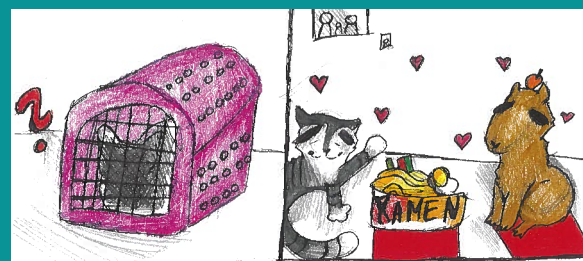
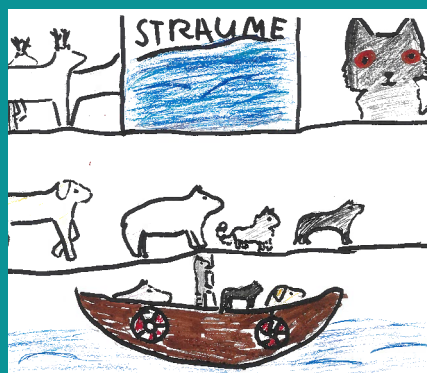
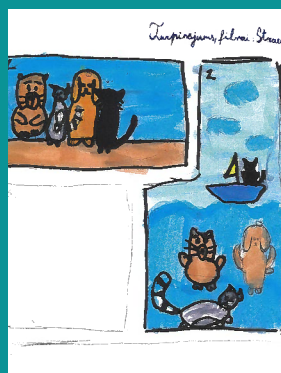
Kā izdevās tik labi izveidot kustības animācijā?

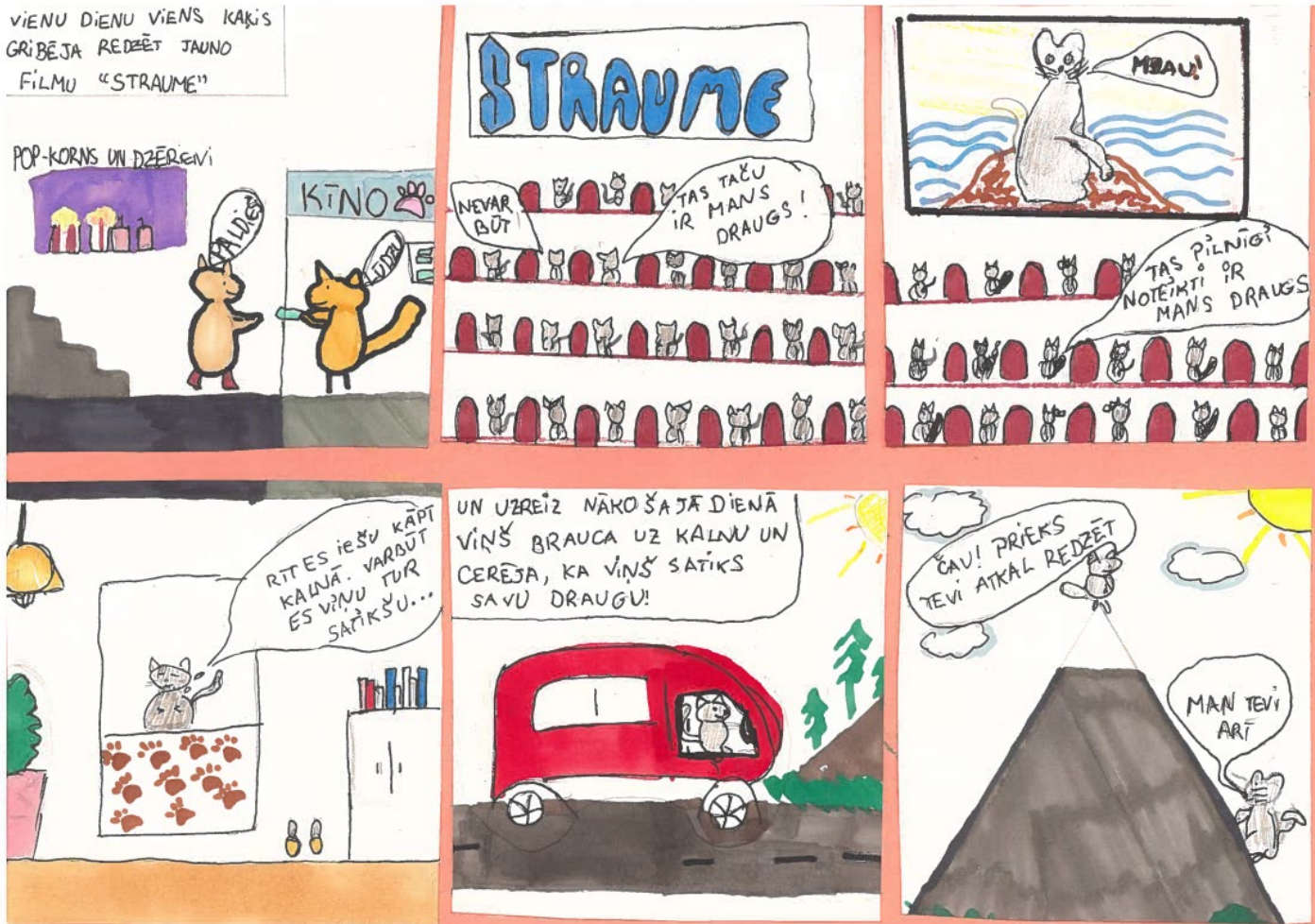
Kustības izveidojām, skatoties kaķu video references internetā, kā arī citu dzīvnieku video. Daudzas kustības filmā ņemtas no īstām dzīvnieku kustībām.

Kāpēc filmā nebija cilvēku?

Tāpēc, ka filma ir bez dialogiem. Ja būtu cilvēki, viņiem būtu jāsarunājas.

Bērnu versijas par filmas turpinājumu

Autore: Sofia, 10 gadi

Neskaitāmas kinofestivālu balvas ieguvusi Ginta Zilbaloža animācijas filma "Straume" Beļģijā bijusi skatāma jau vairākos filmu festivālos. Tomēr ar nepacietību gaidām, kad ielas būs pilnas mūsu iemīļotā kaķa plakātiem un filmu sāks izrādīt kinoteātros kā citviet pasaulē. Vai Briseli pārņems "Straumes" vilnis?

Filma jau ieguvusi Eiropas Kinoakadēmijas balvu kategorijā "Labākā animācijas filma". Tā saņēmusi arī balvas un kinokritiķu atzinību Losandželosā, Bostonā, Kannās, Ansi un citos prestižos festivālos. Filma nominēta ASV Kinoakadēmijas balvai "Oskars" kategorijā "Labākā starptautiskā filma".

No 15. janvāra "Straume" būs skatāma kinoteātros visā Beļģijā.

"Straume" piedalās arī Eiropas Parlamenta "LUX" skatītāju balvas konkursā. Vai tu jau esi nobalsojis, lai prestižo LUX balvu saņemtu kaķis ar saviem draugiem?

Balso šeit

Paldies visiem

Avīze "Beļģijas latviešu ziņas" top, pateicoties brīvprātīgajiem, kas iesaka, raksta, koriģē, tulko vai fotografē.

Ja arī tevi interesē palīdzēt tapt nākošajiem numuriem raksti uz belgijas.avize@gmail.com

Redaktore: Ieva Brinkmane
Māksliniece: Alma Ulmane

Decembra avīzi veidot palīdzēja Agnis Sauka, Aleksandra Devena, Alma Ulmane, Andra Baltmane, Dace Kalniņa, Dace Rubene, Dace Ulmane, Guna Zaķe-Baltā, Ilze Baranovska, Ilze Goldšteina-Isebūta (Yseboot), Ilze Vesere, Laine Škoba, Liene Salmiņa, Māris Bērziņš, Santa Graudiņa, Solvita Pleinica, Svens Linga, Undīne Laurīte, Briseles latviešu deļotāji, Briseles latviešu koris, Briseles latviešu skoliņas Hīpsterīgo grupa, Eiropas skolas bērni, Bērnu deļu kolektīva vecāki, jdk "Ausmas" deļotāji, sirsnīgais Briseles latviešu teātris.

Pateicamies Eiropas Parlamenta deļutātam Robertam Zilem par atbalstu avīzes drukāšanā.

Latviešu biedrība Beļģijā / Association
Lettonne en Belgique (a.s.b.l.)
Reģistrācijas Nr.: 409.294.765

Atbalsti "Beļģijas latviešu ziņas"
un ziedo tās darbībai!
IBAN BE98 7340 7723 0193